

مستندسازی دانش تجربی مدیران ورزشی: رویکرد کلان به توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران

۱۱

علیرضا زارع^۱

بهزاد ایزدی^۲

دنی راشر^۳

جیف دیکسون^۴

10.22034/SSYS.2022.1922.2365_

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۴/۲۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۸/۱

هدف این پژوهش، مستندسازی دانش تجربی مدیران ورزشی با رویکرد کلان به توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران بود. روش پژوهش، مطالعه موردنی کیفی است و مشارکت کنندگان، مدیران ورزشی کشور هستند. با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک اشباع نظری، آگاهی دهنده‌گان کلیدی (شامل ۱۳ نفر) برای شناسایی چارچوب مدل توسعه اقتصادی انتخاب شدند و با آنها مصاحبه به عمل آمد. ابزار مورداستفاده برای شناسایی عوامل مدل توسعه اقتصادی، مصاحبه نیمه ساخت‌مند (با گروه‌های کانونی) و مطالعه اسناد بوده است. برای تامین روایی و پایایی مطالعه از روش ارزیابی لینوکلن و گویا استفاده شد. مدل پارادایمی این پژوهش بر اساس الگوی پارادایمی استراوس و کوربین طراحی گردید. در این پژوهش چهار مقوله ایجاد اسپین اف‌های ورزشی، برون‌سپاری در نهادهای ورزشی، جمع‌سپاری در نهادهای ورزشی و توسعه بلاک چین‌های ورزشی که می‌تواند بر توسعه اقتصادی تأثیر بگذارد به عنوان مقوله‌های مربوط به شرایط علی‌شناسایی شدند. توسعه زیرساخت‌های ورزشی، توسعه گردشگر ورزشی، ترانفسر بازیکنان و مریبان، میزانی رویدادهای ورزشی، کمک‌های بین‌المللی، حقوق بین‌المللی و محبویت ورزش به عنوان عوامل اصلی زمینه-ای هستند و دو مقوله عوامل تحریم‌ها و عوامل عدم فضای باز اقتصادی به عنوان مقوله‌های مداخله‌گر در نظر گرفته شدند. بنابراین توجه به بستری جهت پیاده‌سازی زیرساخت‌های ورزشی، توسعه گردشگر ورزشی، ترانفسر بازیکنان و مریبان، میزانی رویدادهای ورزشی، کمک‌های بین‌المللی، حقوق بین‌المللی و محبویت ورزش می‌توانند شرایطی جهت توسعه اقتصادی در ورزش را فراهم نماید.

واژگان کلیدی: دیپلماسی اقتصادی، توسعه، اقتصاد، ورزش و پارادایم.

۱ دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

۲ دانشیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران (نویسنده مسئول)

۳ استاد، مدیریت ورزشی، دانشگاه سان فرانسیسکو، امریکا

۴ دانشیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه لاتروب، استرالیا

مقدمه^۱

ساختار و کارکرد یک نظام اقتصادی به عنوان یکی از مهمترین ارکان هر نظام حکومتی، نقش به سزایی در شکل دهی سایر ابعاد آن نظیر فرهنگ، سیاست، معیشت و مدل پیشرفت دارد. پدیدهایی مثل فقر و ثروت، عدالت و بی عدالتی و نظایر آن همگی تحت تأثیر نوع، ساختار و محتوای نظام اقتصادی قرار دارند. از این رو، مطالعه و ارزیابی مستمر نظام های اقتصادی، نقش مؤثری در تعیین جهتگیری های هر کشور دارد. در کشور ما، قانون اساسی، نظام اقتصادی را به سه رکن اصلی اقتصاد دولتی، اقتصاد تعاضی و اقتصاد بخش خصوصی تقسیم کرده و کلیه فعالیت های اقتصادی در درون این بستر سه گانه انجام می شود (میمنت آبادی، ۱۳۹۹: ۷۹۸). توسعه اقتصادی برای رشد پایدار هر جامعه، امری حائز اهمیت است (جوکونویک، لالیچ، میلوانیسویچ و سیمیونویچ^۲، ۲۰۱۷: ۱۴۲). توسعه اقتصادی عبارت است از: افزایش مدام ظرفیت تولید یک جامعه که بر اساس فناوری پیشرفته باشد (سیلوستر و تیرکا^۳، ۲۰۱۹: ۳۲۷). یکی از حوزه های مهم در هر جامعه ای ورزش می باشد که نقشی مهم و اساسی را می تواند در سازمان ها ایفا نماید. اثرات مستقیم اقتصادی ورزش، اثراتی مانند تولید کالاهای و خدمات ورزشی، صادرات و واردات، هزینه های خانوار، ایجاد اماکن و تسهیلات، تبلیغات، مشارکت در بازار بورس، پوشش رسانه ای، اشتغال، جذب گردشگر و حامیان مالی را شامل می شود و اثرات اقتصادی غیرمستقیم ورزش نیز در زمینه هایی چون ارتقای سلامتی جامعه، کاهش هزینه های درمان و به تبع آن توسعه برنامه های ملی سلامت، کاهش بزهکاری ها، کاهش غیبت کارکنان و افزایش عملکرد و بهرهوری آن ها مدنظر قرار می گیرد (یوئن^۴، ۲۰۰۸: ۳۰).

ورزش یکی از صنایع مهم در عرصه بین المللی می باشد که امروزه کمک های فراوانی به اقتصاد جوامع مختلف کرده است. رشد ورزش در تمامی عرصه ها و گسترش آن در تمامی گروه ها سبب گردیده است تا صنعت ورزش به عنوان یک صنعت مهم در جهان شناخته گردد. گستردگی ورزش باعث شده است تا امروزه شاهد شکل گیری صنعت ورزش به صورت گستردگی باشیم (میر، تان، لیم و چوانگ^۵: ۴۵۹، ۲۰۱۸). محمدی عسگرآبادی، عیدی و عباسی (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان «تحلیل تماتیک عوامل موثر بر توسعه اقتصاد ورزش ایران» دریافتند که بر مبنای یافته های حاصل از مصاحبه های نیمه ساختار یافته، عوامل مختلفی بر توسعه اقتصاد ورزش تاثیرگذار هستند این عوامل در قالب ^۶ مقوله اصلی دسته بندی شدند: توسعه ورزش، عوامل تجاری اقتصادی، فعالیت های تجاری، الزامات حقوقی - حمایتی، الزامات مدیریتی و میزانی

¹ Jokanović

² Silvestre & Tîrcă

³ Yuen

⁴ Meier, Tan, Lim & Chuang

رویدادهای بین‌المللی که این ۶ مورد خود شامل ۱۳ مفهوم و ۴۵ عامل یا کد باز هستند. بر اساس یافته‌های این پژوهش نتیجه می‌گیریم برای توسعه اقتصاد ورزش ایران باید بر مقوله‌های استخراجی از این پژوهش متمرکز شد که در این صورت می‌توانیم اقتصادی پویا در زمینه ورزش داشته باشیم. سو^۱ (۲۰۲۰) در مقاله‌ای با عنوان «توسعه پایداری اقتصادی گرددشگری بر اساس یادگیری ماشین» به این نتیجه رسید که توسعه پایداری اقتصادی سبب می‌شود گرددشگری داخلی رشد کند، تورم و نرخ بیکاری کاهش یابد و بر میزان سرمایه‌گذاری در کشور افزوده شود. همچنین برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت باعث توسعه پایداری اقتصادی می‌شود. آلونسوسو سانتوس و کالابویگ مورنو^۲ (۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان «مدیریت، بازرگانی و توسعه اقتصادی در سازمان‌های ورزشی» دریافتند که گذشته و تاریخچه سازمان‌های ورزشی می‌تواند باعث توسعه اقتصادی در ورزش شود. بعضی از سازمان‌ها با گذشته خوب باعث می‌شوند که تماشاگران برای رویدادهای ورزشی بلیط بازی‌ها را خریداری و باعث رونق اقتصادی گرددند. پیداگو^۳ (۲۰۲۰) در مقاله‌ای با عنوان «ارزیابی و توسعه اقتصادی در برگزاری رویدادهای ورزشی» به این نتیجه رسید که ورزش یکی از مهمترین جاذبه‌های هر کشوری برای جذب گرددشگر است و رویدادهای ورزشی ۳/۱ درصد از تولید ناخالص کشور را در بر می‌گیرد و اهمیت به این بخش می‌تواند باعث توسعه اقتصادی گردد. یو وی کودینوا^۴ کودینوا^۴ (۲۰۲۰) با شناسایی تغییرات مثبت در زندگی ورزشی، نیازها و علائق و نفوذ نیروهای بازار در زمینه ورزش را تجزیه و تحلیل کردند. آنها در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که اقتصاد و ورزش با هم مرتبط هستند و توسعه بخش ورزشی نه تنها در تولید کالاهای ورزشی، بلکه بر اقتصاد به طور کلی با تامین نیروی کار بیشتر، تاثیر مثبتی دارد - به علاوه، درگیری در ورزش باعث افزایش کیفیت زندگی می‌گردد. ژانگ، کیم، ماسترومارتینو، کیان و نورایت^۵ (۲۰۱۸) در تحقیقی با عنوان «گرددشگری ورزشی و توسعه اقتصاد اقتصاد منطقه‌ای» بیان کردند که ورزش جایگاه مهمی را در سبک زندگی مدرن به خود اختصاص داده است و هم باعث سلامتی مردم و هم موجب رشد ذیگر صنایع مرتبط با ورزش می‌شود. گرددشگری ورزشی نمونه‌ای از توسعه اقتصادی منطقه‌ای است. مردم تجهیزات متنوع مرتبط با ورزش را در طول گرددشگری ورزشی می‌خرند. محصولات مورد نیاز برای گرددشگری ورزشی می‌تواند بازار فیزیکی و غیرفیزیکی ایجاد کند که هم به اقتصاد منطقه کمک کند و هم بهبود محیط زیستی را به همراه داشته باشد. هونگ^۶ (۲۰۱۱) در مقاله خود اثرات المپیک پکن در رشد و توسعه اقتصادی چین را مطالعه کرد. ابتدا به مباحث نظری در

1 Su

2 Alonso Dos Santos & Calabuig Moreno

3 Pedauga

4 Vianna & Mollick

5 Zhang, Kim, Mastromartino Qian & Nauright

6 Huang

مورد المپیک و نقش آن در توسعه کشور میزبان پرداخت و سپس چند دوره از المپیک و رشد اقتصادی کشورهای میزبان را مورد بررسی قرار داد و در پایان به نقش این رویداد مهم و جهانی (المپیک ۲۰۰۸ چین) بر اقتصاد چین اشاره کرد. از المپیک ۱۹۶۴ توکیو تا المپیک ۲۰۰۸ پکن (۱۲ دوره)، در ۷ دوره، رشد اقتصادی نسبت به رویداد گذشته، افزایش و در بقیه موارد کاهش یافته است. چاپلت و امانوئل^۱ (۲۰۰۵) در مقاله خود با عنوان «ورزش و توسعه اقتصادی» بیان می‌کند که در گذشته‌های دور، ورزش به عنوان یک فعالیت اوقات فراغت توسط تعداد زیادی از مردم عادی انجام می‌شد. در قرن بیستم ورزش به یک پدیده اجتماعی برای توده مردم مبدل گردید و در کشورهای صنعتی، ورزش به عنوان یکی از شاخه‌های اقتصادی مطرح شد که هم اکنون ۲ درصد تولید ناخالص داخلی را به تنها یکی عهده دار است. در چالش امروزی، ورزش به عنوان یک فاکتور اقتصادی در کشورهای در حال توسعه مطرح شده است. به عنوان مثال، برای برگزاری مسابقات جام جهانی فوتبال در آفریقای جنوبی، میلیون‌ها دلار هزینه گردید، اما درآمد سرشاری که از راه‌های مختلف به دست آمد، قابل قیاس با هزینه‌ها نبود؛ مانند درآمد سرشاری که از طریق رسانه و پخش تلویزیونی به دست می‌آید یا گردشگری که به صورت فعالی راه اندازی می‌شود - چه در مسابقات و چه بعد از آن و مواردی از این قبیل. خلاصه اینکه در دراز مدت، اثرات اقتصادی مثبتی بر روی این کشور خواهد گذاشت. ماهونی، لویچ و برادی^۲ (۲۰۱۹) پس از بررسی‌های خود پی برند که استفاده از رسانه‌های اجتماعی و قابلیت‌های آن یکی از راهکارهای مهم و عملیاتی در مسیر بهبود صنعت ورزش می‌باشد. توسعه، یکی از مسائل مهم در هر کشوری است. تمامی تلاش کشورها در جهت دستیابی به توسعه در ابعاد مختلف می‌باشد (پیداگو، ۲۰۲۰). شاخص‌های توسعه در حوزه‌های مختلف متفاوت است. این مسئله در کشورهای گوناگون نیز متفاوت می‌باشد. بنابراین شاخص‌های توسعه را باید به صورت بومی در ابعاد و مدل‌های مختلف مورد بررسی و پژوهش قرار داد. در مسیر توسعه اقتصادی صنعت ورزش نیاز است تا متغیرهای پایداری اقتصادی به صورت منسجم مورد استفاده قرار گیرد. جهت توسعه صنعت با استفاده از پایداری اقتصادی، ارتقای زیرساخت‌های اولیه در این زمینه ضروری می‌باشد. این مسئله نشان‌دهنده اهمیت برخی جنبه‌های زیرساختی در این حوزه است. از طرفی عوامل دیگری در این مورد مهم می‌باشد که در محیط‌های مختلفی به صورت گوناگون نمایان می‌گردند. با توجه به تحقیقات انجام شده مشخص گردید که توسعه اقتصادی در صنعت ورزش نیازمند عوامل مختلفی است که این عوامل در فضای فعلی صنعت ورزش کشور به صورت کامل مورد بررسی و ارزیابی قرار نگرفته است. فقدان بررسی‌ها در زمینه عوامل موثر بر توسعه اقتصادی در صنعت ورزش سبب گردیده است تا امروزه در مسیر برنامه‌ریزی و گسترش توسعه پایداری

1 Chapplelet

2 Mahoney, Lovich & Brady

کمترین استفاده از توسعه اقتصادی صورت پذیرد. فقدان تحقیقات جامع در مورد توسعه اقتصادی در صنعت ورزش ایران سبب گردیده است تا امروزه برنامه‌ریزی مناسبی جهت بهره‌گیری و استفاده از اقتصاد در ورزش انجام نگردد و صنعت ورزش در کشور به توفیق چندانی دست نیابد. به عبارتی، اقتصاد ایران نتوانسته است از ظرفیت‌های صنعت ورزش در مسیر شکوفایی اقتصادی کشور بهره لازم را ببرد (شیرفیان، یوسفی و قهرمان تبریزی، ۱۳۹۵: ۷۵). شاخص‌های توسعه اقتصادی صنعت ورزش در تحقیقات مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است. محمدی، کلاته، رضوی و فارسی‌جانی (۱۳۹۸) این شاخص‌ها را شامل توسعه نهادی، ساختار و مالکیت، توسعه رسانه‌ای، توسعه علمی - پژوهشی، توسعه هاداران و درآمد حاصل از آن، توسعه نیروی انسانی، توسعه امکانات و زیرساخت ورزشی، توسعه حقوقی و قانونی، توسعه بنگاه‌های صادرات تولیدات ورزشی و توسعه و گسترش شبکه‌های اجتماعی دانسته‌اند. بدین ترتیب، تحقیق حاضر با هدف ارائه مدل توسعه اقتصادی در صنعت ورزش، سعی در پاسخگویی به این سوال داشته است:

مدل توسعه اقتصادی در صنعت ورزش چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش، مطالعه موردی کیفی است و مشارکت‌کنندگان مدیران ورزشی کشور هستند. با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک اشباع نظری، آگاهی‌دهندگان کلیدی (شامل ۱۳ نفر) برای شناسایی چارچوب مدل توسعه اقتصادی انتخاب شدند و با آنها مصاحبه به عمل آمد. خبرگی این افراد به واسطه بررسی چندین شاخص شامل سوابق فعالیت در حوزه اقتصاد، سوابق تحصیلی مرتبط با موضوع و همچنین سوابق پژوهشی مرتبط با موضوع پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. ابزار مورد استفاده برای شناسایی عوامل مدل توسعه اقتصادی، مصاحبه نیمه ساختمند (با گروه‌های کانونی) و مطالعه اسناد بوده است. برای تامین روایی از بررسی معیارهای اعتبار (باورپذیری)، انتقال‌پذیری و تأیید‌پذیری و جهت بررسی پایایی از بررسی معیار اطمینان‌پذیری استفاده شد. این معیارها با توجه به روش ارزیابی لینوکلن و گوبا^۱ مورد استفاده قرار گرفت. بدین منظور چهار معیار اعتبار (باورپذیری)، انتقال‌پذیری، اطمینان‌پذیری و تأیید‌پذیری برای ارزیابی در نظر گرفته شد و برای دستیابی به هریک از این معیارها، اقدامات زیر صورت گرفت:

اعتبارپذیری: معادل روایی در پژوهش‌های کمی است. بدین منظور، پرسش‌ها را اساتید راهنمای مشاور تأیید کردند که میزان موافق بودن داده‌های پژوهش را به حد قابل قبولی افزایش داد.

انتقال‌پذیری: جایگزین اعتبار بیرونی در پژوهش‌های کمی است. برای این منظور یافته‌های پژوهشی توسط دو متخصص اقتصادی که در پژوهش مشارکت نداشتند، مورد بررسی قرار گرفت.

اطمینان‌پذیری: معادل پایایی در پژوهش کمی است و به منظور ایجاد اطمینان‌پذیری، جزئیات پژوهش و یادداشت برداری‌ها ثبت و ضبط شد.

تأیید‌پذیری: به معنای پرهیز از سوگیری است. بدین منظور تمامی مراحل به دقت ثبت و ضبط شد و همه مستندات به صورت پیوست در اختیار و تأیید استاید قرار گرفت.

برای اخذ مجوز مورد نیاز برای انجام مصاحبه با افراد کانونی، اقداماتی صورت گرفت که در این بخش پس از جلب همکاری صاح نظران کلیدی برای مصاحبه و جلب اعتماد آنان برای دادن اطلاعات لازم، در زمان مقرر مراجعه و اطلاعات لازم گردآوری شد. تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه‌ها با روش تحلیل داده بنیاد انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی

یافته‌های توصیفی مربوط به نمونه‌های آماری پژوهش در جدول ۱ به نمایش گذاشته شده است:

جدول ۱: یافته‌های توصیفی پژوهش

درصد	فراوانی	گروه‌ها	ویژگی‌های جمعیت شناختی	جنسیت
۱۰۰	۱۳	مرد		
۴۶/۱۵	۶	مدیران باشگاه‌ها		بخش کیفی
۱۵/۳۹	۲	نمایندگان مجلس		پژوهش
۱۵/۳۹	۲	کارآفرینان ورزشی	مرتبه علمی	
۲۳/۰۷	۳	مدیران ستادی		

نتایج توصیفی پژوهش نشان داد که نمونه‌های بخش کیفی پژوهش شامل ۱۰۰ درصد مرد بودند. همچنین از این میان نمونه‌های پژوهش، مدیران باشگاه‌ها با ۴۶/۱۵ درصد بیشترین تعداد را داشتند. داده‌های کیفی پژوهش از طریق فرایند کدگذاری، تحلیل شد. مراحل تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز، کدگذاری محوری (مدل پارادایمی استراس و کوربین) و کدگذاری گرینشی (انتخاب یک مقوله محوری به عنوان مقوله اصلی و مشخص کردن ارتباط بین هر یک از مقوله‌های محوری) انجام شد و با عرضه پارادایم منطقی یا تصویر تجسمی از نظریه در حال تکوین پایان یافت. نتایج حاصل از ۱۳ مصاحبه که تا حد اشباع نظری ادامه یافت، از طریق تحلیل محتوا و کدگذاری باز، محوری و انتخابی در قالب پنج مؤلفه کلی شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، پدیده اصلی، اقدامات و پیامدها شکل گرفت.

کدگذاری باز

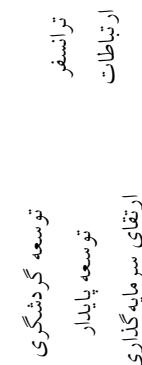
نمونه ای از کدگذاری باز، در جدول ۲ نشان داده شده است:

جدول ۲: نمونه ای از کدگذاری باز

کدگذاری باز حاصل از یک نمونه به دست آمده از مصاحبه‌ها

بستر مناسب برای نقل و انتقال مرتبی و بازیکن‌های ورزشی اگر به درستی فراهم شود از یک سو باعث افزایش سطوح و ارتباطات ورزشی می‌شود و از سوی دیگر، رشد اقتصادی را برای کشور به ارمغان می‌آورد. درآمدی که از طریق ترانسفر در اختیار باشگاه قرار می‌گیرد باعث کمک به توسعه ورزش می‌شود.

توسعه رویدادهای ورزشی و بهره‌مند ساختن کشور از برگزاری رویداد بین‌المللی باعث افزایش و کمک به توسعه گردشگر ورزشی و توسعه فرهنگ ملی کشور می‌شود. همچنین نگرش به برگزاری رویدادهای ورزشی تاثیر چشمگیری در نگرش به مسائل توسعه پایدار در ورزش خواهد داشت. توجه به جنبه‌های مختلف برگزاری رویدادهای ورزشی سبب می‌گردد تا بتوان ضمن ارتقای جنبه‌های اقتصادی، شرایط استفاده ابزاری از توسعه سرمایه‌گذاری و ارتقای ارتباطات مختلف ورزشی را در پی داشت.

کدگذاری محوری

کدگذاری محوری، مقوله‌ها و زیرمقوله‌ها را با توجه به ابعاد و مشخصات آنها با یکدیگر مرتبط می‌سازد. برای کشف نحوه ارتباط مقوله‌ها با یکدیگر از ابزار تحلیلی استراوس و کوربین¹ استفاده شد. ابزار اصلی این ابزار تحلیلی شامل شرایط، عمل‌ها، عکس العمل‌ها و پیامدهاست.

شرایط علی

در این پژوهش چهار مقوله ایجاد اسپین اف‌های² ورزشی، برون‌سپاری در نهادهای ورزشی، جمع‌سپاری در نهادهای ورزشی و توسعه بلاک‌چین‌های ورزشی می‌توانند بر توسعه اقتصادی تأثیر بگذارند. مقوله‌های مربوط به شرایط علی در جدول ۳ نشان داده شده است:

جدول ۳: مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با شرایط علی

مفهوم اصلی	مفهوم فرعی
✓ تسریع در بهره‌برداری‌های تجاری از فناوری‌های دانش مhor	۱. تسریع در انتقال مجوز به اثر (محصول یا خدمات ورزشی)
✓ تسریع در انتقال مجوز به اثر (محصول یا خدمات ورزشی)	۲. بهره‌برداری تجاری از فناوری‌های دانش مhor
✓ بهره‌برداری تجاری از فناوری‌های دانش مhor	۳. ایجاد حق انحصاری

1 Strauss & Corbin

2 spin-offs

<ul style="list-style-type: none"> ✓ رسیدن به مهارت‌های زیاد در صنعت ورزش ✓ افزایش انعطاف‌پذیری در نهادهای ورزشی ✓ فرستهای کسب و کار جدید در ورزش ✓ نیروی انسانی کارآمد ✓ وجود سیستم کنترل 	ورزشی تغییرات در نهادهای ورزشی
<ul style="list-style-type: none"> ✓ افزایش سرعت در جمع‌آوری وجوه در ورزش بدون نیاز به هزینه‌های اولیه ✓ سرمایه‌آوران ورزشی می‌توانند به فادراترین سرمایه‌گذاران در ورزش تبدیل شوند ✓ راهی برای آزمودن واکنش عموم نسبت به ایده یا محصول در ورزش کشور 	نماینده در نهادهای ورزشی
<ul style="list-style-type: none"> ✓ اشتراک‌گذاری ایده‌ها در ورزش ✓ بازاریابی و جلب توجه رسانه‌ها ✓ ایجاد شفافیت در ورزش 	نماینده به عوامل نهادهای ورزشی
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ایجاد پایداری اجتماعی ✓ افزایش اعتمادسازی ✓ سود رسانی به اعضا ✓ ارتقای عملکرد محیطی ✓ کاهش کار مجدد 	نماینده به عوامل نهادهای ورزشی

شرایط زمینه‌ای

در این پژوهش توسعه زیرساخت‌های ورزشی، توسعه گردشگر ورزشی، ترانفسر بازیکنان و مریبان، میزبانی رویدادهای ورزشی، کمک‌های بین‌المللی، حقوق بین‌المللی و محبوبیت ورزش عوامل اصلی زمینه‌ای هستند که در جدول ۴ نشان داده شده اند:

جدول ۴: مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با شرایط زمینه‌ای

مقوله فرعی	مفهوم اصلی
✓ گسترش مشارکت بخش‌های غیره دولتی	شرایط
✓ دسترسی همه جامعه به تجهیزات	زمانی
✓ توسعه دسترسی به تجهیزات	زمانی
✓ استاندارد کردن تجهیزات ورزشی	زمانی
✓ دست یابی به کران پایین شاخص‌های استانداردی کشور	زمانی
✓ ترویج کیفیت و ایمنی در ورزش	زمانی
✓ ترویج استفاده از منابع فرآیندها و فرآورده‌های استاندارد در ورزش	زمانی
✓ بهره‌گیری از نظام جامع ارزیابی در ورزش	زمانی

مستند سازی دانش تجربی مدیران ورزشی: رویکرد کلان به توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران

<ul style="list-style-type: none"> ✓ گسترش مشارکت بخش های غیردولتی در تأمین منابع مالی ورزش ✓ ترویج فرهنگ هزینه کردن برای ورزش ✓ به تأمین امنیت اقتصادی ورزش ✓ گسترش تسهیلات مالی صنعت ورزش ✓ دسترسی عادلانه همه اقسام جامعه به ورزش ✓ به روزرسانی قوانین و مقررات ✓ حل و فصل سریع کم هزینه و عادلانه دعاوی ورزشی ✓ به ترویج دانش حقوقی در محیط ورزش ✓ گسترش حمایت های قانونی از دست اندراکاران ورزش ✓ دست یابی به امنیت اجتماعی و اقتصادی در عرصه ورزش ✓ کمک های مالی فدراسیون های بین المللی ✓ کمک های مالی IOC به کمیته المپیک کشور ✓ گرفتن وام های بین المللی 	<p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ آموش حقوق بین المللی در ثبت قرادادهای ورزشی ✓ کنترل و آموزش مسائل دوپینگ 	<p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ارتباط بالای ورزش و جانشین مناسب برای فعالیت های دیپلماتیک ✓ افزایش روزافزون جذابیت های ورزشی ✓ افزایش قدرت ورزش در ارتباط های جهانی ✓ محبوبیت ورزش در بین طرفداران 	<p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p>

شرایط مداخله گر

در این پژوهش دو مقوله عوامل تحریمها و عوامل عدم فضای باز اقتصادی به عنوان مقوله های مداخله گر در نظر گرفته شده و در جدول ۵ نشان داده شده اند:

جدول ۵: مقوله ها و مفاهیم مرتبط با شرایط مداخله گر

مقوله فرعی	مقوله اصلی
<ul style="list-style-type: none"> ✓ تحریم های بین المللی ✓ عدم تعامل سازمان های بین المللی جهت تعامل با سازمان های ایرانی و معامله فقدان اعتماد به سازمان های بین المللی ✓ نفوذ گروه های سیاسی به سازمان ها ✓ دغدغه های مالی گسترده سازمان ها 	<p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p> <p>۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ عدم علاقه مدیران ارشد به ارائه فضای باز اقتصادی ✓ عدم توجه به کارکنان در مسائل آموزشی در سازمان ✓ فرآیندهای ناکارآمد اقتصادی ✓ عدم نگرش مثبت به افزایش دامنه فعالیتی اقتصادی ✓ عدم شفافیت فرآیندهای اقتصادی ✓ ضعف در تبدیل انواع دانش در سازمان ✓ فقدان امنیت شغلی مدیران ورزشی ✓ ضعف سیستم‌های ارزیابی در سازمان‌های ورزشی ✓ مهارت پایین سازمان‌های ورزشی جهت ایجاد بنگاه‌های اقتصادی بین‌المللی 	
---	--

مفهومهای محوری

مفهومهای محوری حاصل از شرایط علی، دموکراسی اقتصادی، اقتصاد اشتراکی، اقتصاد سبز، اقتصاد اجتماعی و رشد اقتصادی در نظر گرفته شده است. جدول ۶ مقوله‌های محوری را نشان می‌دهد:

جدول ۶: مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با مقوله‌های محوری

مفهومهای فرعی	مفهومهای اصلی
<ul style="list-style-type: none"> ✓ احیای حقوق قانونی باشگاه‌ها، نهادهای ورزشی و ورزشکاران ✓ استفاده نکردن دولت از ورزش به عنوان ابزار سیاسی ✓ ایجاد شوراهای اتحادیه‌های ورزشی ✓ الزامات سازمان‌های ورزشی به رعایت منافع ورزشکاران، مردمیان و تماشاگران ✓ ایجاد زیرساخت فنی مناسب برای به کارگیری اقتصاد اشتراکی ✓ آگاه‌سازی افراد دیگر از فرصت‌های اقتصاد اشتراکی ✓ تشویق و حمایت از کارآفرینان و سرمایه‌گذاران در حوزه اقتصاد اشتراکی ✓ ارائه خدمات جدید در ورزش ✓ توانایی خلق ایده‌های جدید ✓ ایجاد نظام پایداری سبز در ورزش ✓ استفاده از فناوری‌های کنترل الودگی ✓ ایجاد فضاهای ورزشی تجدیدپذیر ✓ توسعه حمل و نقل‌های پاک برای تماشاگران ورزشی ✓ ایجاد جنبش‌ها و انجمن‌های عمومی در ورزش ✓ آماده‌سازی فضای فکری در ورزش جهت اقتصاد اجتماعی ✓ توجه فدراسیون‌های ورزشی به منافع جامعه ✓ ایجاد واحدهای خاص برای داوطلبان در ساختار ورزش کشور 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ایجاد زیرساخت فنی مناسب برای به کارگیری اقتصاد اشتراکی ✓ آگاه‌سازی افراد دیگر از فرصت‌های اقتصاد اشتراکی ✓ تشویق و حمایت از کارآفرینان و سرمایه‌گذاران در حوزه اقتصاد اشتراکی ✓ ارائه خدمات جدید در ورزش ✓ توانایی خلق ایده‌های جدید ✓ ایجاد نظام پایداری سبز در ورزش ✓ استفاده از فناوری‌های کنترل الودگی ✓ ایجاد فضاهای ورزشی تجدیدپذیر ✓ توسعه حمل و نقل‌های پاک برای تماشاگران ورزشی ✓ ایجاد جنبش‌ها و انجمن‌های عمومی در ورزش ✓ آماده‌سازی فضای فکری در ورزش جهت اقتصاد اجتماعی ✓ توجه فدراسیون‌های ورزشی به منافع جامعه ✓ ایجاد واحدهای خاص برای داوطلبان در ساختار ورزش کشور 	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ایجاد زیرساخت فنی مناسب برای به کارگیری اقتصاد اشتراکی ✓ آگاه‌سازی افراد دیگر از فرصت‌های اقتصاد اشتراکی ✓ تشویق و حمایت از کارآفرینان و سرمایه‌گذاران در حوزه اقتصاد اشتراکی ✓ ارائه خدمات جدید در ورزش ✓ توانایی خلق ایده‌های جدید ✓ ایجاد نظام پایداری سبز در ورزش ✓ استفاده از فناوری‌های کنترل الودگی ✓ ایجاد فضاهای ورزشی تجدیدپذیر ✓ توسعه حمل و نقل‌های پاک برای تماشاگران ورزشی ✓ ایجاد جنبش‌ها و انجمن‌های عمومی در ورزش ✓ آماده‌سازی فضای فکری در ورزش جهت اقتصاد اجتماعی ✓ توجه فدراسیون‌های ورزشی به منافع جامعه ✓ ایجاد واحدهای خاص برای داوطلبان در ساختار ورزش کشور 	

ارزش قلب مفهوم توسعه اقتصادی به شناخت و احصای نقاط راهبردی در نظام اقتصادی در ورزش کشور، اشراف حداکثری بر فرصت‌ها و تهدیدهای اقتصادی در ورزش، سازوکار بازگشت درآمدهای ارزی حاصل از تجارت و رویدادهای ورزشی، اشراف حداکثری بر تکیه‌گاه‌های پولی و بانکی بازیگران نظام بین‌المللی، طراحی سازوکارهای حقوقی جهت تسهیل حضور ج.ا. ایران در رویدادهای ورزشی منطقه‌ای و جهانی در قوانین داخلی افزایش گردن اقتصادی در ورزش کشور، ارتقای سطح رقابت‌پذیری، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد و رشد بهره‌وری عوامل تولید، مشارکت بخش خصوصی، جذب هدفمند سرمایه‌های خارجی به منظور جذب دانش مدیریت و فناوری‌های پیشرفت، یکپارچه‌سازی و هماهنگی نهادهای متولی دیپلماسی تجاری در راستای کاهش موازی کاری، تربیت دیپلمات‌های تجاری، اتصال به زنجیره ارزش‌های جهانی بود. جدول ۷ مقوله‌ها و مفاهیم مربوط به راهبردها را نشان می‌دهد:

جدول ۷: مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با راهبردها

مفهوم فرعی	مفهوم اصلی
✓ شناخت و احصای نقاط راهبردی در نظام اقتصادی در ورزش کشور	
✓ اشراف حداکثری بر فرصت‌ها و تهدیدات‌های اقتصادی در ورزش	
✓ سازوکار بازگشت درآمدهای ارزی حاصل از تجارت و رویدادهای ورزشی	
✓ اشراف حداکثری بر تکیه‌گاه‌های پولی و بانکی بازیگران نظام بین‌المللی	
✓ طراحی سازوکارهای حقوقی جهت تسهیل حضور ج.ا. ایران در رویدادهای ورزشی منطقه‌ای و جهانی در قوانین داخلی	
✓ افزایش گردن اقتصادی در ورزش کشور	
✓ ارتقای سطح رقابت‌پذیری	
✓ تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد و رشد بهره‌وری عوامل تولید	
✓ مشارکت بخش خصوصی	
✓ جذب هدفمند سرمایه‌های خارجی به منظور جذب دانش مدیریت و فناوری‌های پیشرفته	
✓ یکپارچه‌سازی و هماهنگی نهادهای متولی دیپلماسی تجاری در راستای کاهش موازی کاری	
✓ تربیت دیپلمات‌های تجاری	
✓ اتصال به زنجیره ارزش‌های جهانی	

پیامدها

با توجه به کدگذاری باز، مفاهیم مربوط به پیامدهای مدل استخراج شدند. سپس با توجه به حرکت رفت و برگشت میان تم‌ها و مفاهیم، مقوله‌های اصلی استخراج و نامگذاری شدند. جدول ۸ به مقوله‌ها و مفاهیم مربوط به پیامدها می‌پردازد:

جدول ۸: مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با پیامدها

مفهوم فرعی	مفهوم اصلی
تغییرات اقتصادی	شناسایی بسترهای لازم در عرصه رسانه و ارتباطات جمعی بین‌الملل با رویکرد بازاریابی و بازرگانی
تغییرات اجتماعی	پیش‌بینی و برنامه‌ریزی‌های تجاری ناظر بر تعاملات میان فرهنگی ملت‌ها
تغییرات سیاسی	طراحی زنجیره تبلیغ بین‌المللی
تغییرات اکاری‌ها	افزایش قدرت سازمان‌های ورزشی
تغییرات سیاست	افزایش نقش نهادها و کنسرگران غیردولتی
تغییرات اقتصادی	کاهش نقش انحصاری دولت‌ها
تغییرات اجتماعی	تغییرات در فناوری ارتباطی و اطلاعاتی
تغییرات اقتصادی	اشغال‌زایی
تغییرات اقتصادی	توسعه زیرساخت‌ها و امکانات
تغییرات اقتصادی	افزایش سطح داشت
تغییرات اقتصادی	توریست ورزشی
تغییرات اقتصادی	توسعه صادرات محصولات و خدمات ورزشی
تغییرات اقتصادی	ورود به بازارهای جدید
تغییرات اقتصادی	تعداد همایش‌ها و سمینارهای ورزشی
تغییرات اقتصادی	افزایش سفرهای بین‌المللی در زمینه ورزش
تغییرات اقتصادی	افزایش مسابقات ورزشی دوستانه برای حفظ و گسترش ارتباطات سیاسی
تغییرات اقتصادی	رد و بدل شدن بازیکنان و مریبان
تغییرات اقتصادی	زمینه‌سازی ایجاد روابط بین‌المللی
تغییرات اقتصادی	معرفی سیاست خارجی کشورها
تغییرات اقتصادی	شكل‌دهی افکار عمومی
تغییرات اجتماعی	دست‌یابی به ساختار پاسخگو، شفاف، هماهنگ و منعطه برای سطوح مختلف ورزش کشور
تغییرات اقتصادی	تمرکز در سیاست‌گذاری و نظارت ملی و عدم تمرکز در مدیریت اجرایی و اجرا
تغییرات اقتصادی	توجیه وجودی نهادها بر مبنای منطق هزینه فایده در هر سطح
تغییرات اقتصادی	ساختار نهادهای ورزشی بر مبنای بیشترین مشارکت ملی و مردمی
تغییرات اقتصادی	بیشترین انعطاف‌تشکیلاتی به کمک ساختار تشکیلاتی ترکیبی برای نهادهای ورزشی

✓ افزایش نفوذ و قدرت سازمان‌های ورزشی کشور در سطح جهانی

✓ کسب میزبانی رویدادهای بین‌المللی

✓ جذب حامیان ورزشی بین‌المللی

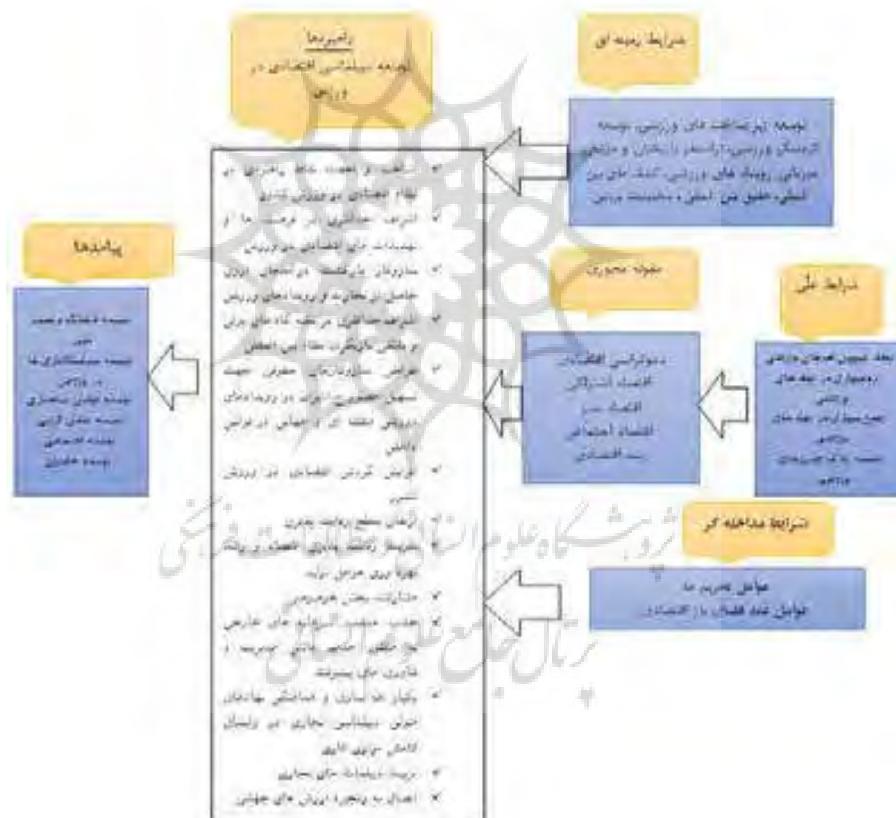
✓ توسعه رسانه‌های ورزشی داخلی

✓ توسعه جذب گردشگران ورزشی

۱۰۰
۷۵
۵۰
۲۵

کدگزاری انتخابی

کدگزاری انتخابی، نتایج گام‌های قبلی کدگزاری را به کار می‌برد، مقوله‌های اصلی را انتخاب می‌کند، آن را به شکل نظاممند به سایر مقوله‌ها ارتباط می‌دهد، ارتباطات را اعتبار می‌بخشد و مقوله‌هایی را که نیاز به بسط و توسعه بیشتری دارند را توسعه می‌دهد. مدل پارادایمی این تحقیق بر اساس الگوی پارادایمی استراوس و کوربین طراحی شد. مدل پارادایمی پژوهش به شرح شکل ۱ نشان داده شده است:

شکل ۱: مدل پارادایمی تحقیق

بحث و نتیجه‌گیری

اهمیت مسائل اقتصادی در ورزش سبب گردیده است تا نیاز به ارائه مدل‌هایی در مسیر توسعه اقتصادی در ورزش به خصوص در فضای فعلی کشور ایران درک شود. تحقیق حاضر با هدف مستندسازی

دانش تجربی مدیران ورزشی با رویکرد کلان به توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران طراحی و اجرا گردید. نتایج تحقیق حاضر نشان داد که اهمیت ایجاد اسپیناف‌های ورزشی، برونسپاری در نهادهای ورزشی، جمع‌سپاری در نهادهای ورزشی و توسعه بلاک چین‌های ورزشی به عنوان عوامل علی بیش از پیش اهمیت توسعه اقتصادی در ورزش را نشان می‌دهد. ماین و چوی^۱ (۲۰۱۹) در تحقیق خود مشخص نمودند که در مسیر توسعه مسائل اقتصادی در ورزش نیازمند ایجاد شاخه‌های گسترده از سازمانها و شرکت‌های مختلفی هستیم. به نظر می‌رسد ایجاد اسپیناف‌های ورزشی، برونسپاری در نهادهای ورزشی، جمع‌سپاری در نهادهای ورزشی و توسعه بلاک چین‌های ورزشی می‌تواند به صورت مناسبی بسترهاي مطلوبی جهت ایجاد درآمدهای پایدار در ورزش را فراهم نماید. شرایط علی شناسایی شده در این تحقیق می‌تواند دغدغه توسعه اقتصادی در ورزش کشور ایران را بیش از پیش مشخص نماید.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که در مسیر توسعه اقتصادی در ورزش ایران، توسعه زیرساخت‌های ورزشی، توسعه گردشگری ورزشی، ترانفسر بازیکنان و مریبان، میزبانی رویدادهای ورزشی، کمک‌های بین‌المللی، حقوق بین‌المللی و محبوبیت ورزش به عنوان عوامل زمینه‌ای اهمیت دارند. ژانگ^۲ (۲۰۱۸) مشخص نمود که توجه به مسائل مربوط به گردشگری می‌تواند زمینه توسعه صنعت ورزش را فراهم کند. دیور^۳ (۲۰۱۴) نیز مشخص نمود که محبوبیت‌های ورزش در سطح بین‌المللی و حوزه‌های گسترده آن در ورزش می‌تواند زمینه‌ساز توسعه اقتصادی در ورزش گردد.

چمینیور، کریشنان و ناندی^۴ (۲۰۱۴) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که اسپین آف‌های دانشگاهی باعث افزایش بهره وری و کارایی، کاهش هزینه‌های مالی و توسعه و رشد اقتصادی شود. کیم، بوی و جونگ^۵ (۲۰۲۱) نیز مشخص نمودند که درآمدهای ناشی از نقل و انتقالات بازیکنان باعث شکل‌گیری درآمدهای پایدار در ورزش شده است. هولیهان و ژانگ^۶ (۲۰۱۵) نیز دریافتند که زیرساخت‌های ورزشی می‌توانند ضمن کمک به بهبود کیفیت ورزش، باعث ایجاد منابع مالی در ورزش گردد. پس می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات ژانگ (۲۰۱۸)، دیور (۲۰۱۴)، چمینیور، کریشنان و ناندی (۲۰۱۴)، هولیهان و ژانگ (۲۰۱۵) و کیم، بوی و جونگ(۲۰۲۱) همسوست. در تفسیر این مسئله باید گفت که وجود الزامات اولیه در ورزش خود می‌تواند زمینه توسعه اقتصادی ورزش را فراهم نماید. نمی‌توان انتظار داشت که مسائل اقتصادی خود به خود در ورزش شکل بگیرد و این امر

1 Min & Choi

2 Zhang

3 Deos

4 Chemmanur, Krishnan & Nandy

5 Kim, Bui & Jung

6 Houlihan & Zheng

نیازمند توجه به زیرساخت‌های مناسب در این حوزه است. توسعه زیرساخت‌های ورزشی، توسعه گردشگر ورزشی، ترانفسر بازیکنان و مریبان، میزبانی رویدادهای ورزشی، کمک‌های بین‌المللی، حقوق بین‌المللی و محبوبیت ورزش می‌تواند ضمن بهبود الزامات در حوزه ورزش، شرایطی را جهت توسعه زیرساخت‌های ورزشی در مسیر توسعه اقتصادی در ورزش را فراهم نماید. بدون شک توجه به عوامل زمینه‌ای شناسایی شده می‌تواند زیرساخت‌های مناسبی در ورزش جهت ایجاد منابع اقتصادی فراهم نماید.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که در مسیر توسعه اقتصادی در ورزش ایران، عوامل تحریم‌ها و عدم فضای باز اقتصادی به عنوان عوامل مداخله‌گر دخالت دارند. عوامل مداخله‌گر به واسطه ایجاد موانعی در این حوزه سبب می‌گردد تا مسیر توسعه اقتصادی در ورزش ایران چار مشکلات شدیدی شود. افشاری، اسماعیلی، رحمانی و محمدحسن (۱۳۹۹) در تحقیق خود دریافتند که مشکلات مربوط به تحریم‌های بین‌المللی سبب خدشه بر مسیر توسعه اقتصادی در ورزش ایران شده است. فارخوتینو و اساوین (۲۰۲۱) نیز اشاره داشتند که با توجه به اینکه توسعه اقتصادی نیازمند برخورداری از یک فضای باز خلاقانه دارد، نبود بستر مناسبی در این زمینه می‌تواند آسیب‌هایی را به حوزه اقتصادی وارد نماید. پس می‌توان گفت که نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات اسماعیلی، رحمانی و محمدحسن (۱۳۹۹) و فارخوتینو و اساوین (۲۰۲۱) همسوست. در تفسیر این مسئله باید گفت که فضای اقتصادی نیازمند تعاملات داخلی و خارجی است، در حالی که تحریم‌های بین‌المللی و عدم فضای باز اقتصادی تعاملات داخلی و خارجی ورزش را تحت شعاع قرار می‌دهد. به عبارتی، عوامل مداخله‌گر شناسایی شده نقش کلیدی در مسیر توسعه اقتصادی ورزش ایران دارند و محدودیت‌هایی را در این زمینه ایجاد می‌کنند. پس برای توسعه اقتصادی در ورزش ایران باید ضمن توجه به عوامل مداخله‌گر موجود، بستری را جهت کاهش تاثیرات این عوامل در فضای ورزشی کشور ایجاد کرد.

با توجه به نتایج تحقیق حاضر می‌توان انتظار داشت که با پیاده‌سازی عوامل زمینه‌ای و مدیریت عوامل مداخله‌گر، بسنر توسعه اقتصادی ورزش ایران، توسعه فرهنگ و تصویر ملی، توسعه سیاست‌گذاری‌ها در ورزش، توسعه عوامل ساختاری، توسعه تعامل‌گرایی، توسعه اجتماعی و توسعه حامیان فراهم شود. پیشنهاد می‌گردد تا با اشراف حداقلی بر فرصت‌ها و تهدیدات اقتصادی در ورزش و شناسایی گذرگاه‌های اقتصادی در سطح داخلی و خارجی، از این مسیر به عنوان ظرفیتی جهت توسعه خدمات ورزشی به سایر کشورها استفاده کرد. همچنین با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد تا طراحی سازوکارهای حقوقی جهت تسهیل حضور جماهیر ایران در رویدادهای ورزشی منطقه‌ای و جهانی و همچنین بستری جهت حضور افراد و گروه‌های صاحب نفوذ در سطح بین‌المللی مدنظر قرار گیرد. با توجه به اینکه توسعه فناوری، توسعه سرمایه‌گذاری در ورزش و توسعه حامیان تأثیر زیادی بر سایر

معیارهای توسعه اقتصادی صنعت ورزش دارند، پیشنهاد م شود مدیران سازمان‌های ورزشی، برای پیاده‌سازی دلیل‌ماسی اقتصادی در ورزش به معیار پیامدها توجه کنند. با ارائه مدلی به منظور تبیین توسعه اقتصادی در ورزش، به مدیران سازمان‌های ورزشی توصیه می‌شود این مدل را در عمل به کار گیرند. برای توسعه پژوهش در زمینه توسعه اقتصادی در ورزش پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های پیشتری پیرامون این موضوع و ارتباط آن با سایر مفاهیم مدیریت انجام شود. با توجه به اذعان محققان قبلی در زمینه تأثیر توسعه اقتصادی در ورزش بر سود سازمان‌ها و شرکت‌های خصوصی در ورزش پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده، ارتباط توسعه اقتصادی صنعت ورزش با کاربرد اقتصاد اشتراکی با سود سازمان‌ها و شرکت‌های خصوصی نشان داده شود.

منابع

- افشاری، مصطفی؛ اسماعیلی، محسن؛ رحمانی، مریم و محمدحسین، فهیمه. (۱۳۹۹). «تحریم و ورزش: تحلیل اثرگذاری تحریم بر ورزش ایران». پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش. ۱۲ (۳)، صص ۷۵-۸۸.
- شریفیان، اسماعیل؛ یوسفی، محمدحسین و قهرمان تبریزی، کوروش. (۱۳۹۵). «موانع درون‌بخشی صنعت ورزش در رقابت با کالاهای ورزشی خارجی». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۱ (۱۷)، صص ۷۳-۸۲.
- محمدی عسگرآبادی، مسعود؛ عیدی، حسین و عباسی، همایون. (۱۳۹۹). «تحلیل تماثیک عوامل موثر بر توسعه اقتصاد ورزش ایران». فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، دوره ۹، شماره ۴، صص ۷۰-۷۹.
- محمدی، فروغ؛ کلاته، معصومه؛ رضوی، سیدمحمدحسین و فارسیجانی، حسن. (۱۳۹۸). «طراحی مدل کیفی توسعه اقتصادی صنعت ورزش ایران با رویکرد تولید در کلاس جهانی». پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۸ (۱)، صص ۶۹-۸۴.
- میمنت آبادی، امیر؛ حسینی، شمس الدین؛ پدرام، عبدالرحیم و خلبانیان، صادق. (۱۳۹۹). «ستاربیوهای دهه آینده نظام اقتصادی تعاونی-های کشور». نشریه تحقیقات اقتصاد و توسعه کشاورزی اسران. شماره ۴، صص ۷۹۷-۸۱۶.
- Alonso Dos Santos, M., Calabuig Moreno, F. (2020). **Management, marketing and economy in sports organizations.** 28, 175-179
- Chappelet, J., Emmanuel, B. (2005). **Strategic and performance management of Olympic sport organisations.** Human Kinetics.
- Chemmanur, T. J., Krishnan, K., & Nandy, D. K. (2014). “**The effects of corporate spin-offs on productivity**”. Journal of Corporate Finance, 27, 72-98.
- Deos, A. (2014). “**Sport and relational public diplomacy: the case of New Zealand and Rugby World Cup 2011**”. Sport in Society, 17(9), 1170-1186.
- Farkhoutdinov, I. N. I., & Isavni, A. G. (2021). “**Restructuring Outsourcing: Classification and Methodical Approach to Evaluating Expediency and Economic Effect**”. International Journal of Financial Research, 12(2), 274-283.
- Houlihan, B., & Zheng, J. (2015). “**Small states: sport and politics at the margin**”. International journal of sport policy and politics, 7(3), 329-344.
- Huang, L. (2011). “**Research on effect of Beijing post-olympic sports industry to China's economic development**”. Energy Procedia, 5, 2097-2102.
- Jokanović, B., Lalic, B., Milovančević, M., Simeunović, N., & Marković, D. (2017). “**Economic development evaluation based on science and patents**”. Physica: A Statistical Mechanics and its Applications, 481, 141-145.
- Kim, Y., Bui, K. H. N., & Jung, J. J. (2021). “**Data-driven exploratory approach on player valuation in football transfer market**”. Concurrency and Computation: Practice and Experience, 33(3), 53-60.

- Mahoney, T. Q., Lovich, J., & Brady, L. (2019). **Social Media Strategy in the Sporting Goods Industry**. Potential Application for Brooks Sports, Inc.
- Meier, M., Tan, K. H., Lim, M. K., & Chung, L. (2018). “**Unlocking innovation in the sport industry through additive manufacturing**”. Business Process Management Journal.456-475.
- Min, D., & Choi, Y. (2019). “**Sport cooperation in divided Korea: an overstated role of sport diplomacy in South Korea**”. Sport in Society, 22(8), 1382-1395.
- Pedauga, L. E., Pardo-Fanjul, A., Redondo, J. C., & Izquierdo, J. M. (2020). “**Assessing the economic contribution of sports tourism events: A regional social accounting matrix analysis approach**”. Tourism Economics. 4, 15-22.
- Silvestre, B.S. & Țîrcă, D.M. (2019). “**Innovations for sustainable development: Moving toward a sustainable future**”. Journal of Cleaner Production, 208, 325-332.
- Su, X. (2020). “**Simulation of economic development of tourism industry based on FPGA and machine learning**”. Microprocessors and Microsystems, 103523.
- Vianna, A. C., & Mollick, A. V. (2018). “**Institutions: Key variable for economic development in Latin America**”. Journal of Economics and Business, 96, 42-58.
- Yuen, B. (2008). “**Sport and urban development in Singapore**”. Cities, 25(1), 29-36.
- Zhang, F. (2018). “**Research on Sports Tourism to Regional Economic Development from the Perspective of Ecotourism**”. In 2018 International Conference on Education, Economics and Social Science, 140-143,
- Zhang, J. J., Kim, E., Mastromartino, B., Qian, T. Y., & Nauright, J. (2018). “**The sport industry in growing economies: critical issues and challenges**”. International Journal of Sports Marketing and Sponsorship, 19(2), 110-126.

